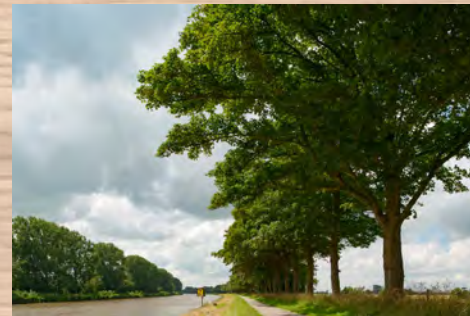
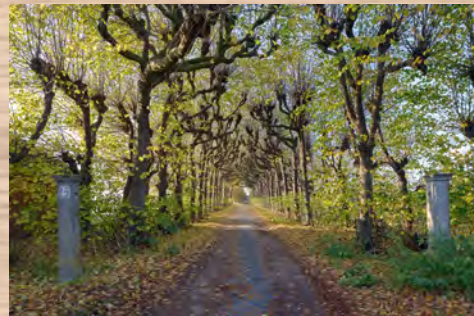

Groningse ambitie voor uitbreiding van bossen en landschapselementen

Ruimtelijke vertaling in Kansenkaart en programmaliijnen

Webinar Aanvalsplan landschapselementen 11-03-2021

Gecombineerd programma voor uitbreiding van bos en landschapselementen

Programma Bos en Hout Groningen

2020-2030

Opdracht

“Waar kunnen in de provincie bomen en landschapselementen geplant worden en wat zijn daarvan de kosten en baten ?”

Uitkomst

- *Kansenkaart en de programmaliijnen met diversiteit aan landschappen*
- *Inzicht in de kosten en baten - per programmaliijn*

Doelen & uitgangspunten

Meer bomen en groen voor Groningen

Integrale aanpak; vanuit de groene functies bijdragen aan transitie op gebied van klimaat (CO₂-emissiereductie), energietransitie, natuurinclusieve landbouw- en vice versa!

Passend bij de kernkarakteristieken landschap en bijdragend aan biodiversiteit

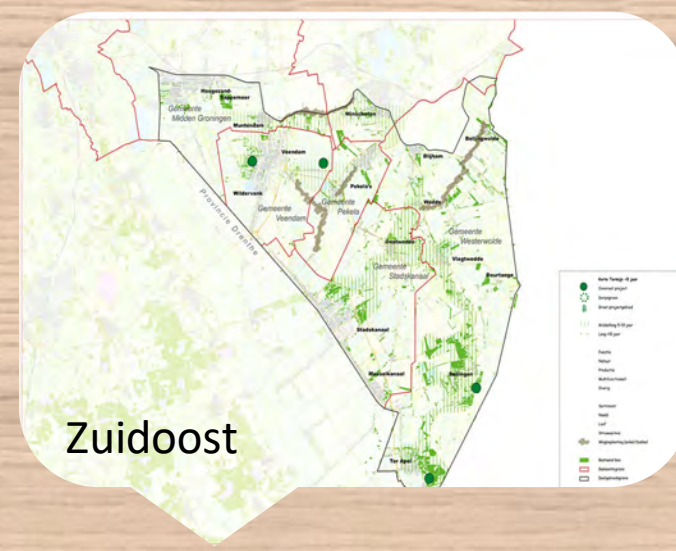
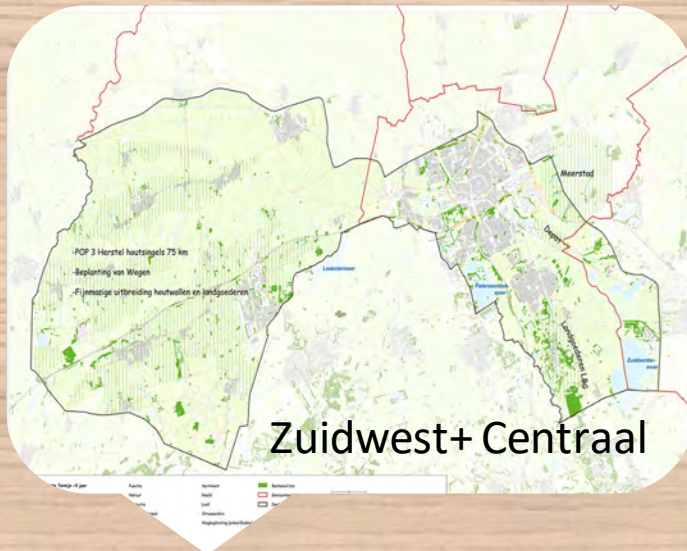
Bijdrage aan NL Bossenstrategie

Participatie; samen met een breed netwerk/ krachtenveld

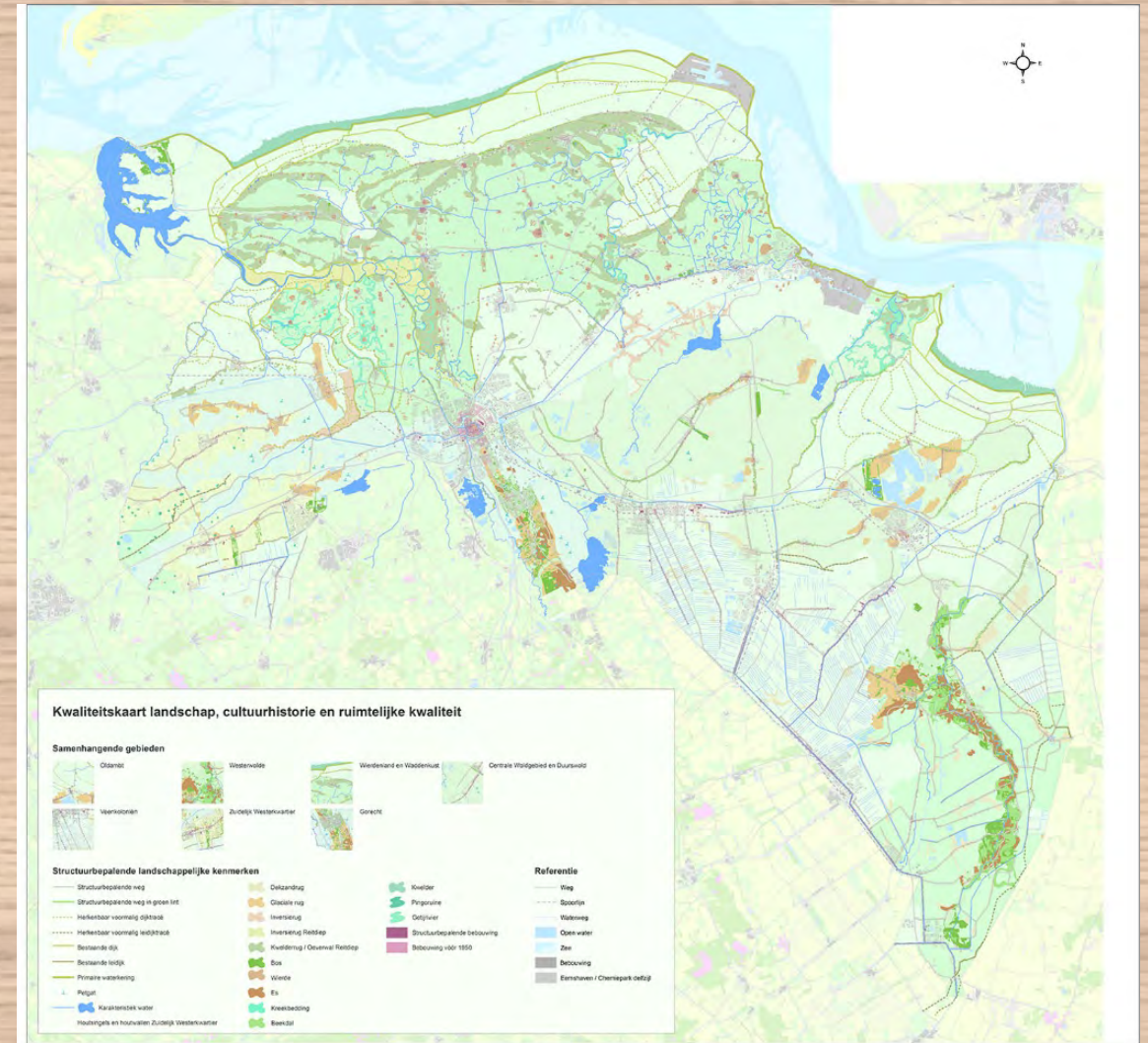
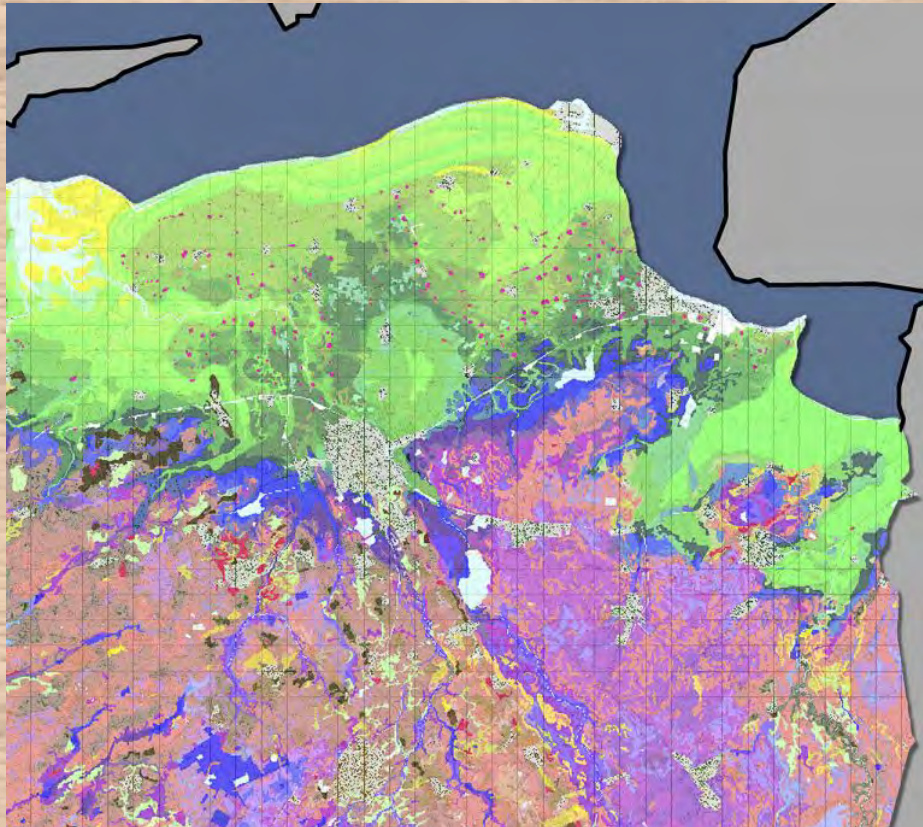
Alle gemeenten, TBO's, Bosgroep, Collectief Agrarisch Natuur Beheer (ANOG), West, Midden, Oost, Boer en Natuur Groningen, Groninger dorpen, Gebiedscoöperatie Westerwolde, NMFG, Federatie Particulier Grondbezit, Collectief Groningen Midden

Voorbereiding; tekenen en rekenen per regio (4)

Landschappelijke identiteit per regio

Benut/ontwikkel landschapsbeleid voor
uitgangspunten per landschapstype

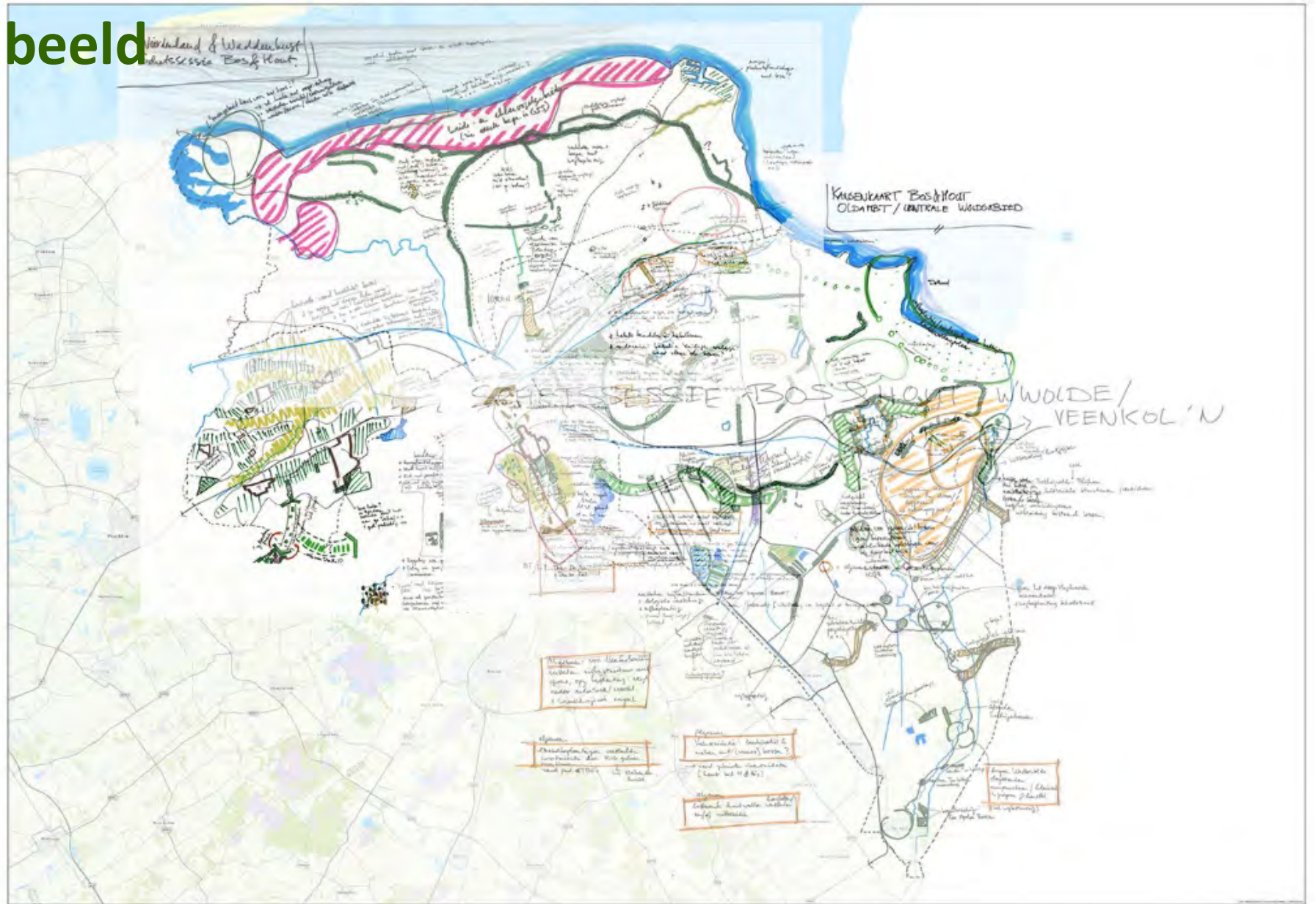
Naar een totaalbeeld

Start in deelgebieden

Check bij deelnemers

Check bij experts

Check resultaat

Sleutelwoord: variatie

Biodiversiteit

Bos, klimaat, recreatie

Biodiversiteit

Seizoenen

Natuur

Lijnenspel, Fotograaf Martin Kers

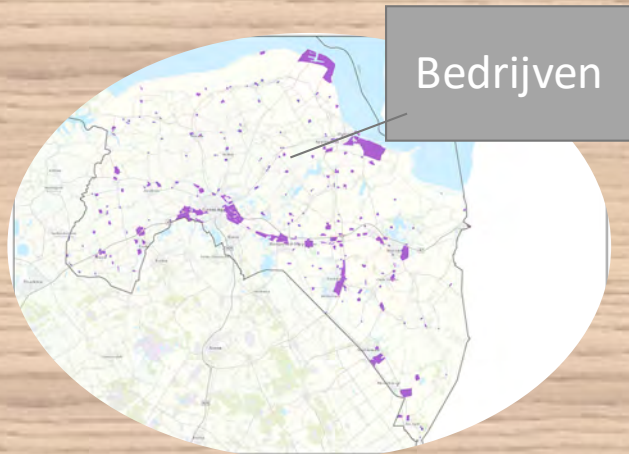
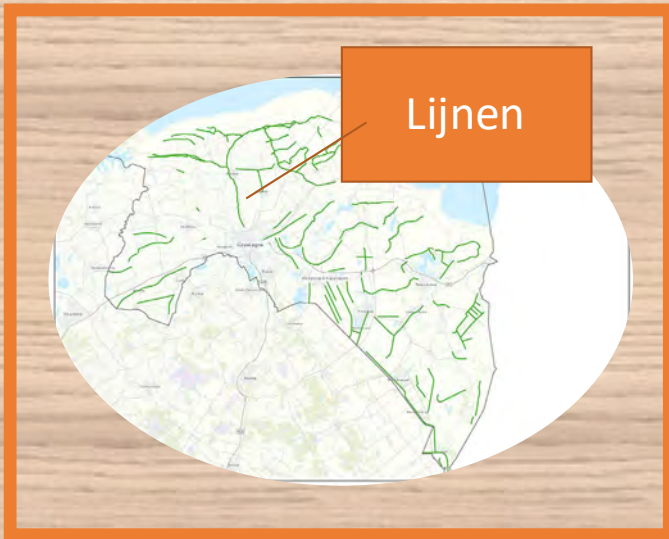
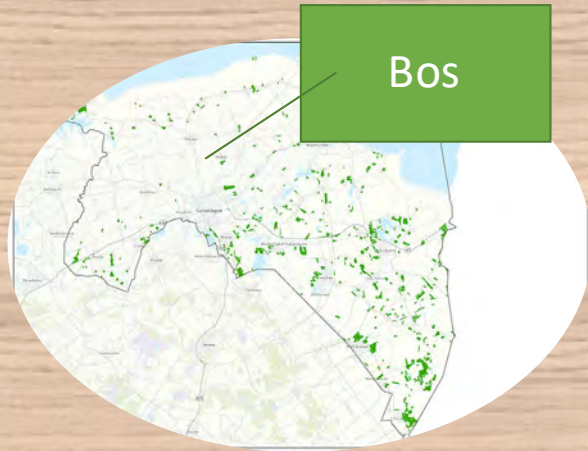
Wegbeplanting; Het laantje van Middelharnis,
Meindert Hobbema

Groninger Kansenskaart Bos en Hout; waar kan het wèl?

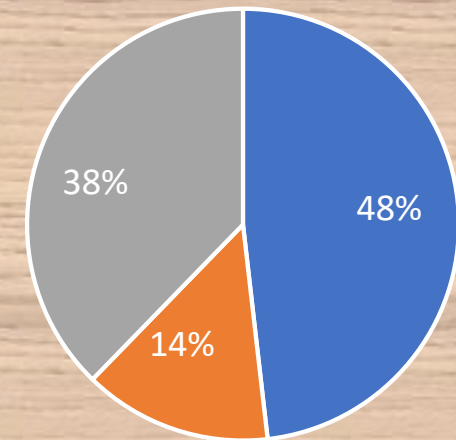
5 programmaliijnen

Groninger ambitie 2020-2030; 10% meer Bos en Hout

Programmalijn		Totale Oppervlakte (ha)
1. Bossen Variatie	o.a. Dorpsbossen en agroforestry	375
2. Lijnen in Landschap Groenblauwe dooradering	Beplanting langs wegen en historische routes	215
	Houtsingels en houtwallen	
	Karakteristieke waterlopen	
3. Erven In landelijk gebied	Minimaal 5 bomen per erf	60
4. Bedrijventerreinen	Vergroenen bedrijventerreinen	100
Totaal		750 ha.

Verdeling kostenposten

■ Grond-verwerving ■ Aanleg ■ Afkoop Beheer

2. Lijnen/ groenblauwe dooradering

Herstel en uitbreiding

Bomenrijen

Wegbeplantingen

Historische routes

2. Lijnen / groen blauwe dooradering

Uitbreiden en herstellen

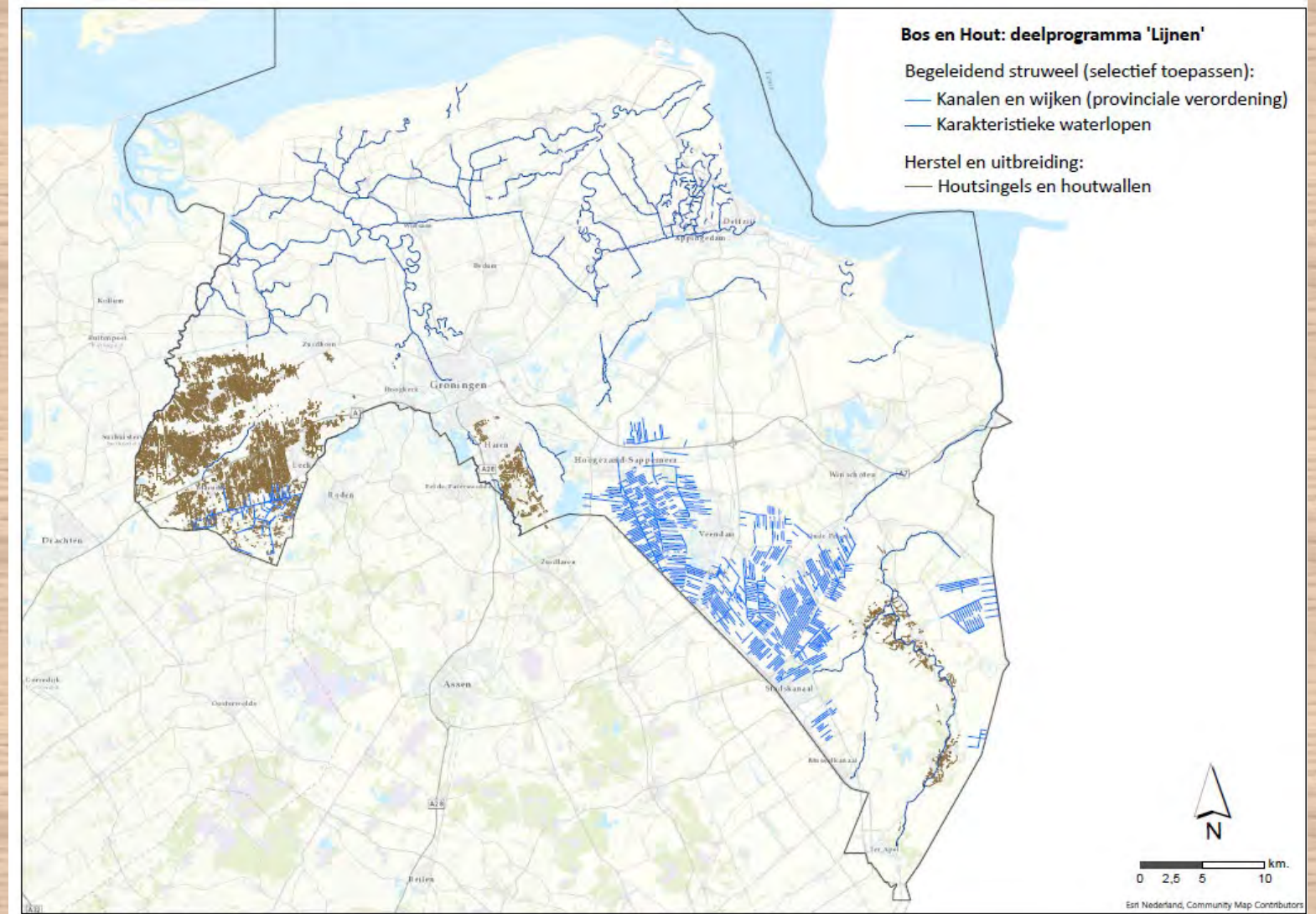
Houtwallen en houtsingels

Aanplant struwelen (indien passend):

Karakteristieke waterlopen

- maren
- wijken

Typen beplanting bij “Lijnen in het landschap”

Wegbeplantingen

- Bomenrijen
- Lanen
- Hagen

Foto: <http://www.3develop.nl/blog/wp-content/uploads/2016/04/bomen-paadje-kanaal-goes.jpg>

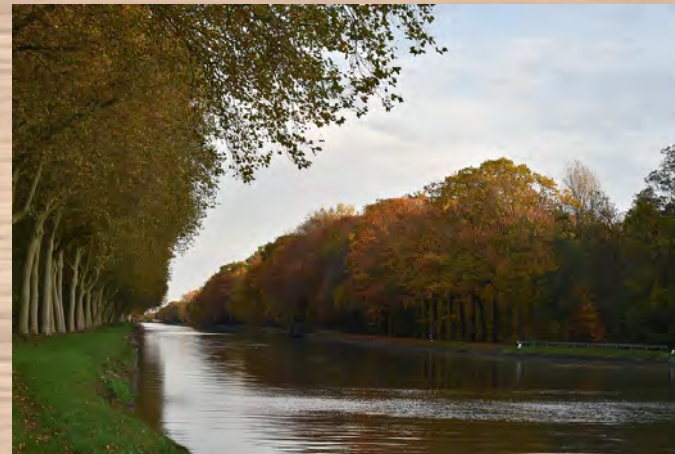

Foto: <http://www.stichtinggroningerbomenwacht.nl/>

Beplantingen langs wateren

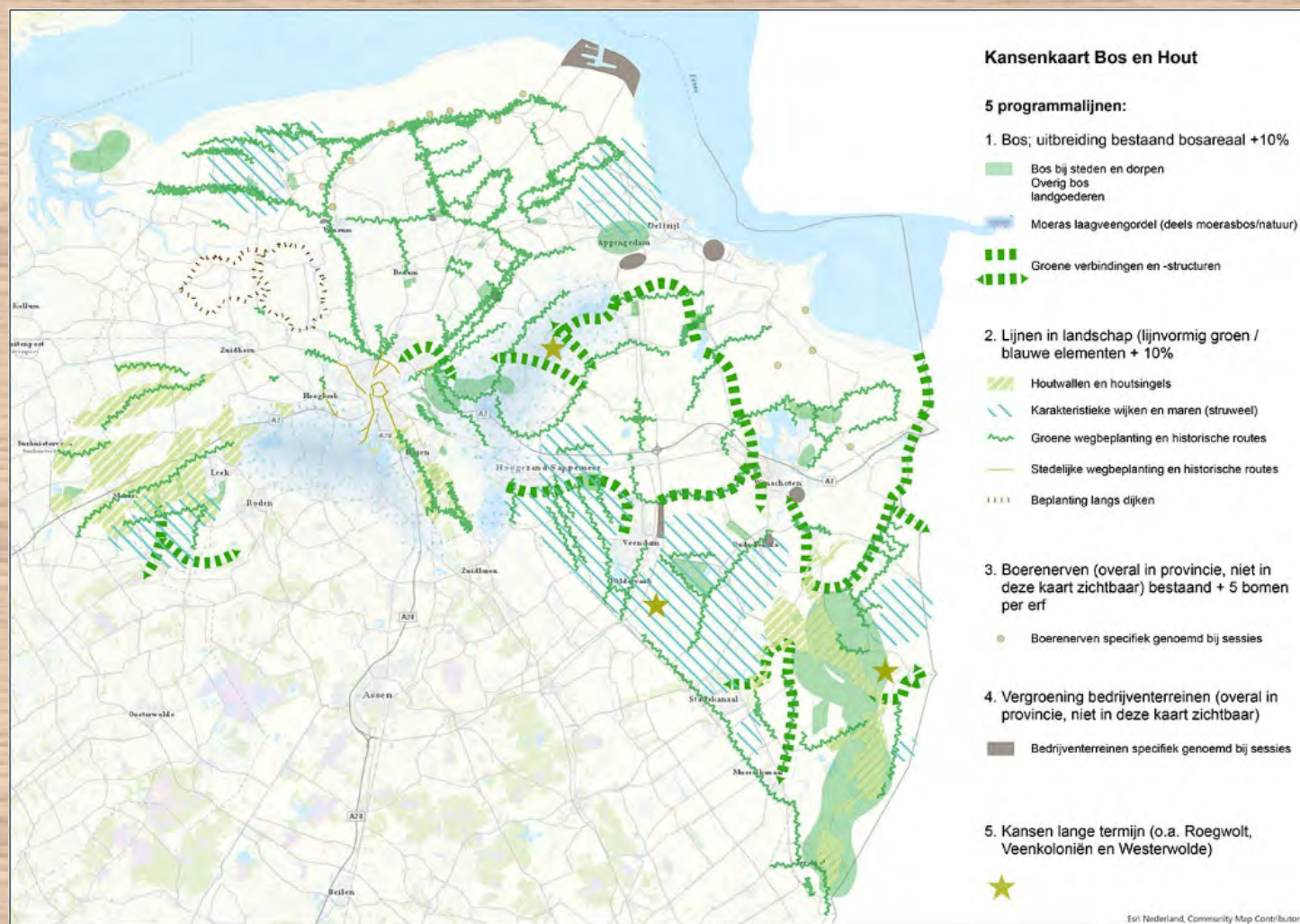
- Struweel
- Bomenrijen

Houtwallen en –singels

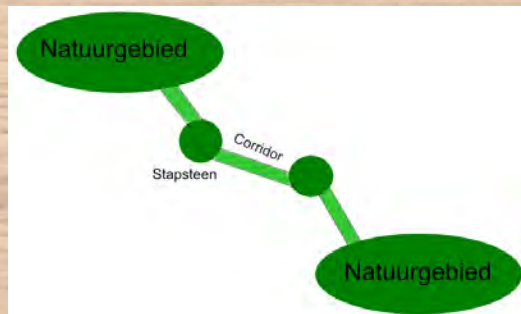
- Gebruik maken van genenbronnen

Resultaat; Kansenkaart en 5 programmaliijnen

Enkele kansen bij de verschillende identiteiten

- **Open**; subtiële dooradering; lager struweel, wegbepantingen, solitaire bomen, vergroening van erven, wintervoedsel voor akkervogels
- **Overgangen**; benut de contrasten in hoog/laag, open/ dicht etc.
- **Halfopen**; in houtsingels 'kamers' bebossen, meer mantel- zoom ontwikkelen
- **Verdicht**; stads- en dorpsbossen, versterken van bestaande bossen
- **In het NNN** overgangszones naar agrarisch gebied

Zoek koppelkansen; iedereen kan bijdragen

Scoring beplantingstypen op biodiversiteit (niet lezen 😊)

Programmalijn	Gemiddelde biodiversiteitscore (minimum score: 3; maximum score: 10)
Bos in landelijk gebied	8
Dorps- en stadsbossen	7
Agroforestry en voedselbossen	6
Lijnen in het landschap	6
Erven	5
Vergroening bedrijventerreinen	5
Beplantingstypen	
Bomenrij of -laan	5
Houtsingels en houtwallen	7
Struweel	6
Knip- en scheerheg	3
Knotbomenrij	5
Solitaire bomen	4-5

Bron: PROBOS

Scoring beplantingstypen op CO2 vastlegging

Programmalijn	Oppervlakte (ha)	Jaarlijkse CO ₂ -vastlegging eerste 10 jaar (ton CO ₂ /jaar)	Jaarlijkse CO ₂ -vastlegging op lange termijn (ton CO ₂ /jaar)
Bos in Landelijk gebied	175	606	1.119
Dorps- en Stadsbossen	90	335	539
Agroforestry en Voedselbossen	110	299	539
Lijnvormige Beplantingen	215	805	1.242
Erven	60	216	245
Vergroening bedrijventerreinen	100	386	509
Totaal	750	2.648	4.193

Aan de slag (met veel ambitie, weinig middelen)

Vervolgstappen:

- Uitvoeringsprogramma samen met gemeenten en gebiedspartners
- Zoeken naar financieringsmiddelen

Klein beginnen met uitvoering van:

- Kleinschalige pilots
- Erven landelijk gebied
- Monitoring uitbreiding Bos en Hout
- Aansluiten bij landelijke campagnes

Van Programma naar uitvoering tot 2030

Versterken landschappelijke identiteit en biodiversiteit

Wierdenland en Waddenkust
Geelgors in hoge solitaire boom

Zuidelijk Westerkwartier
Ringmus in heggen en houtsingels

Variatie en maatwerk per landschap
Zoek koppelkansen met bv. agroforestry
Geef ruimte voor meer groen in
Omgevingsvisies

Oldambt
Pestvogel in besdragende struwelen

Westerwolde
Ijsvogel in beekdal Ruiten Aa